

Devrimin Yalınayak Doktorlar Uygulaması ve Bugüne İzdüşümler

01.04.2020 • Güncel Müdahaleler • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki makale Bob Avakian'ın mimarı olduğu komünizmin yeni sentezinin Türkiye'den bir destekçisi olan Rajko Tomas tarafından yazılmış ve tarafımıza ulaştırılmıştır. Okurlarımızın dikkatine sunarız.

Giriş

Koronavirüs pandemisi global bir sağlık krizi ve çok yönlü toplumsal bir fenomen olarak etkisini derinleştirerek sürdürüyor. 1 Nisan 2020 tarihi itibarı ile dünya çapında test sonuçları ile kayıt altına alınabilmiş toplamda bir milyona yakın vaka ve kırk bini aşkın ölüm bulunuyor. Bu sayıların katlanarak gelişmesi ve önümüzdeki asgari bir yıllık süre içerisinde insanlığın tarihteki büyük salgın hastalık bilançoları ile karşılaştırılabilecek çok ağır trajedilerle karşı karşıya gelmesi bekleniyor. Sürecin kayıtsız bir insanlık dramına dönüşmesi ve COVID-19 virüsünün etkisini Wuhan'da gösterdiği erken dönemlerden itibaren işlerin hızla kontrol edilemez noktalara gelmesinin altında dünyadaki egemen üretim ve bölüşüm sistemi olan kapitalist-emperyalist sisteminin işleyiş biçiminin rolünün altının çizilmesi gerekiyor. Koronavirüs pandemisi gibi büyük salgın hastalıklar ve çevre krizi başta olmak üzere, gezegen çapında yaşanan ve tüm insanlığı ilgilendiren meselelerde kapitalist-emperyalist sistemin temel çelişkinin ve bunun tezahür biçimlerinin sorun çözücü olmadığı, aksine milyonlarca insan için ağır bir eziyeti gündeme getirdiği, sistemin dinamiklerinin bu tip yıkımları her seferinde ürettiği ve üretmeye de devam edeceği bir kez daha bütün çıplaklığı ve en grotesk biçimleri ile ortaya çıkmış bulunuyor.

Bu noktada insanlık tarihinde henüz çok da eski olmayan bir zaman diliminde, kapitalist-emperyalist sisteme *gerçek* devrimci bir alternatifin getirildiğinin altının çizilmesi gerekiyor. Bu devrimci model, kapitalist-emperyalist baskı ve sömürü sisteminin kurulabilecek "en mümkün"

toplumsal örgütlenme modeli olmadığını göstermiş, insanlığın ufkunu geliştiren pek çok kazanımı gündeme getirmiş, şu ankinden radikal derecede farklı bir üretim biçimi ve yine radikal derecede farklı toplumsal ilişkilerin doğru bir önderlik ve doğru bir çizgi ile çok kısa sürede kurulabileceğini ispatlamıştır. Bu sistem, komünizm yolunda toplumdaki çelişkileri doğru şekilde ele alma becerisine sahip bir sistemdir, kısaca sosyalizmdir. 1917-1953 yılları arasında Sovyetler Birliği'nde ve 1949 ile 1976 yılları arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nde izlenen bu radikal derecede farklı insanlık projesi, her tür baskı ve sömürü ilişkisinin ortadan kaldırılacağı, ezen ve ezilen diye bir ayrımın bulunmayacağı, doğa ve diğer türlerle doğru bir ilişki içinde yepyeni toplumsal ilişkilerin ve yepyeni yaratıcı fikirlerin filizleneceği komünist bir toplum yolunda atılmış oldukça önemli adımlardır. Bu toplumsal projeleri yalnızca kısıtlılıkları, tali veya dönem dönem kritik derecede ciddi hataları ile değerlendirmek ve bunun ötesini göremek tutarlı ve materyalist bir yaklaşımla çelişir. Komünist hareketin tarihteki bu ilk büyük girişimleri, yaşamın pek çok alanında üretilen ve bütün bir insanlığın deneyim ve bilgi hazinesine sunulan eserleriyle de derinlikli bir şekilde öğrenilmesi gereken pozitif pek çok uygulamaya sahiptir. Koronavirüs pandemisi, işleyiş biçimi ile toplumları mezara sürükleyen kapitalist-emperyalist sisteme nasıl radikal derecede farklı ve çok daha iyi bir alternatif getirilebileceği noktasında bu tarihsel mirasa geri dönmeyi, önyargısız ve bilimsel bir yaklaşımla olguları değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Çin devrim tarihi içinde yer alan ve büyük bir fenomen olarak insanlığa zengin bir tecrübe olarak miras kalan “yalınayak doktorlar” uygulaması, geçmiş sosyalizm pratikleri arasında en dikkat çekici girişimlerden biridir ve bu makalenin de temelini oluşturmaktadır.

Mao Zedong Önderliğindeki Devrimci Çin'de Yalınayak Doktorlar Uygulaması

Çin Devrimi'nin uzun süreli halk savaşı yıllarının erken aşamalarından başlayarak 1976'da Mao Zedong'un ölümü ardından gerçekleştirilen karşı devrimci darbeye kadar devrimin hemen her aşamasında (ve özellikle de Büyük Proleter Kültür Devrimi döneminde) “*halka hizmet etmek*” vurgusu öne çıkarılmış ve bu paradigma doğrultusunda halk kitlelerinin gerçek sorunları ile etkileşim ön planda tutulmuştur. Devrimin önderi Mao Zedong tarafından ısrarla altı çizilen

“halka hizmet etmek” demek, sıklıkla karıştırıldığı gibi pragmatik bir halk siyaseti izlemek veya dar amaçlarla izlenen bir kitle kuyrukçuluğu demek değildir. Kitleler devrimin yapıcısı, kapitalist-emperyalist sistemden radikal bir kopuşu sağlayan esas unsurlardır. Devrimden en çok yararı bulunanlardır, bu doğrultuda devrimin taşıyıcısıdır da. Kitleler devrimi yapar, dönüştürür ve aynı zamanda devrimi taşırlar da. Bütün bu süreç kitlelerin kendiliğinden gelişen sınıfsal hisleri ile veya devrimi taşımayı kolaylaştıran ampirik bilgileri ile gerçekleşmez. Özellikle komünist bir toplum yolunda bilimsel bir yönelimle gerekli sistemleştirmeleri ve kritik teorik soyutlamaları yapabilen ve bunu her seferinde kitlelere doğru araçlarla doğru şekilde götürerek, kitlelerin bilinç düzeyini yükselten ve buradan gelen veriyi yeniden analiz eden diyalektik temeldeki bir önderlik - çizgi ile mümkün kılar. Bu aşamada Çin’in devrimci süreçlerindeki kitle - öncü diyalektiğinin altını çizmek “yalınayak doktorlar” uygulamasının arka planında yatan düşünsel mekanizmayı yerli yerine oturtabilmek açısından oldukça önemlidir. Çin’in kızıl kalması ve bütün dünyada komünizme ulaşılması temel hedefinden ve bu doğrultuda izlenen çizgi meselesinden bağımsız tutulduğu zaman “yalınayak doktorlar” uygulaması kendi başına kolaylıkla şeyleştirilip idealize edilebilir, hatta yakın bir dönemde kimi yazarların vurguladığı gibi Çin’in mevcut sosyo-ekonomik durumununun ve revizyonizmin bilimsel analizinden bağımsız ve oldukça biçimci bir şekilde “genel geçer bir sosyalist doğru” olarak dahi ele alınabilir.((“Mao’nun Yalınayak Doktorları Emperyalist Çin’de bile salgına karşı mücadeleyi etkiliyor”, Özgür Gelecek, 20 Mart 2020. Kaynak için bkz: <https://ozgurgelecek18.net/maonun-yalinayak-doktorlari-emperyalist-cinde-bile-salgina-karsi-mucadeleyi-etkiliyor-ceviri/>))

Çin Halk Cumhuriyeti, Mao Zedong önderliğinde sosyalist bir toplumun temellerini oturtmaya çalıştığı uzunca bir evrede ve özellikle de 10 yıllık Büyük Proleter Kültür Devrimi sürecinde doktorların ve sağlık görevlilerinin çalışmalarını, önceden de bahsettiğimiz gibi halk kitlelerini kökten eğitmek, onları yeni bir toplumun gerçek çelişkilerine ve bunların bilimsel şekilde çözüm yollarına dahil etmek ve harekete geçirmekle birleştirebilmiştir. Bu süreç toplum sağlığı meseleleri kadar, acil durumlar ve doğal afetlerle başa çıkma olarak da kitlelerle etkileşim içinde ve her seferinde onların yönetsel süreçlere katılımı ile devamlılık sağlamıştır. Özellikle de Kültür Devrimi ve bu süreçte izlenen komünist çizgi, dünyadaki en eşitlikçi, ihtiyaç temelli sağlık

sistemini biçimlendirmiştir. “Yalınayak doktorlar” hareketi kırsal kesimdeki köylerde temel sağlık uygulamaları ve halk sağlığı eğitimini gerçekleştirilebilmeleri için köylerden ve kentlerden yaklaşık bir milyon genci eğitmiştir. Bu dönemde tıbbi ve bilimsel bilgi toplumun en ücra köşesine kadar yayılmış, bilginin küçük ve ayrıcalıklı bir azınlığın mülkü olması durumu izlenen sistemli ve ölçülebilir politikalarla büyük oranda ortadan kaldırılmıştır. Tüm bu girişimlerle ve sosyalist sistemin halka yönelik diğer katkı ve önlemleriyle birlikte Çin’de yaşam beklentisi 1949’da 32 yıl iken, 1976’da 65 yıla yükselmiştir.((“A health crisis like COVID-19 in a genuinely socialist society”, Revcom.us, 30 Mart 2020. Kaynak için bkz: <https://revcom.us/a/641/a-health-crisis-in-a-genuinely-socialist-society-needs-of-humanity-first-en.html>)) Bu durum komünizm hedefi ile hareket eden devrimci ve doğru bir çizginin çok kısa bir zaman içindeki yaratıcı ve somut başarılarından biri olarak görülmelidir.

Yalınayak Doktorları Yaratan Dinamikler Nelerdi?

Devrimci bir sürecin ürünü olarak yapılan yalınayak doktorlar, esas olarak Çin kırsalındaki ve kentlerdeki liselerdeki gençlikten oluşan sağlık ekipleri pratiği idi. Çin Kırsal Sağlık Yönetimi Bölümü Genel Müdür Yardımcısı Dr Zhang Zhaoyang “yalınayak doktor” kelimesinin ilk kez 1960’ların sonunda “*Halkın Günlüğü*” gazetesi ile popüler hale gelse de, bu terimin aslında güney eyaletlerinde ve özellikle Şanghay’da sık kullanıldığı belirtir.((“China’s village doctors take great strides”, Bulletin of the WHO, Volume: 86 No: 12, 2008)) Pirinç tarlalarında çıplak ayakları ile çalışan köylüler ve hekimlere yönelik bir referans söz konusudur. Bu süreçte koruyucu ve temel halk sağlığı kuramları ve uygulamaları ile hızlı bir eğitimden geçen öğrenciler, Kültür Devrimi’nin eşitsizlikleri doğuran bütün koşulları dönüştürme hedefi doğrultusunda hem sosyalist toplumdaki gerçek çelişkileri tanıyor, hem de bunlara kolektif bir şekilde müdahale ederek doğrudan uygulama üzerinde kendilerini geliştirerek halkın sağlığını yükseltme tecrübesi yaşıyordu.

Çin’de bu evrede 8.3 milyon olan kent nüfusunun sağlık harcaması, yaklaşık 500 milyonluk bir nüfusu kapsayan kırsal bölgelerden çok daha fazlaydı.((Huang SZ Lin SX Health in modern China. Chinese Social Science Press, Beijing 1986: 13)) Kırsalda gerekli hastane ve sağlık birimleri altyapıları yeterli sayıda bulunmuyordu. Kırsalda halk komünleri sağlık ihtiyacının

karşılanmasında sorunlar yaşıyordu, özellikle şehirlere gelen nüfus kırsalı unutup ve bir şekilde umursamamaya devam ediyordu. Sosyalist toplumda henüz çözümlenmemiş bu çelişkiler ileri atılım yapmak isteyen devrimi geri çekiyor ve komünist partisi içinde gelişen yeni burjuvazinin hareket alanını daha da genişletiyordu.

Mao Zedong, 1965 yılında kırsaldaki duruma ve eşitsizliklere vurgu yapar ve kentlerdeki hastane doktorlarını hareketli birimler olarak kırsal bölgelere gönderme seferberliğini başlatır. Bu seferberlik süreci yaklaşık üç yıl sonraki Kültür Devrimi günlerinde daha da öne çıkacaktır. 26 Haziran 1968 yılında “Kamu Sağlığı Üzerine Talimat”((Zedong, M., 1976. “Kamu sağlığı üzerine talimat”, Yayınlanmamış Yazılar 1956-1971, F. Berktay (Çev.), İstanbul: May Yayınları, ss.186-187)) isimli ünlü yazısında Mao’nun şu vurguları dikkat çekicidir:

“Geniş köylü kitleleri birinci olarak doktorsuzdur; ikinci olarak da ilaçtan yoksundur. Kamu Sağlığı Bakanlığı halkın sağlığı ile ilgilenen bir bakanlık değildir, öyleyse adını Şehirlerin Sağlık Bakanlığı, Beyefendilerin Sağlık Bakanlığı hatta Şehirli Beyefendilerin Sağlık Bakanlığı olarak neden değiştirmeyelim?”

Mao’nun bu ironik ve öfkeli serzenişi şüphesiz işlerin iyi gitmediğinin ve sınıfsız bir toplum yolunda devrimi aşağıya çeken, doğru şekilde çözümlenememiş çelişkilerin varlığına dair bir vurgudur. Halk sağlığı meselesini oldukça değerli gören Mao şöyle devam eder;

“Tıp eğitimi yeniden düzenlenmelidir... Bugün hastanelerde kullanılan tıbbi muayene ve tedavi usulleri köylere hiç uygun değildir ve doktorların yetiştirilme tarzı sadece şehirlerin yararınadır. Oysa bugün Çin’de 500 milyonu aşkın köylü nüfusu vardır. Bu doktorlar kitlelerden kopuk bir şekilde çalışıyorlar. Sözümona bilimin zirvesi sayılan nadir, teşhisi zor, zahmetli hastalıklar üzerinde çalışmak için bol miktarda insan gücü ve malzeme harcıyorlar. Oysa çok kimsede görülen, sık sık ortaya çıkan ve yaygın hastalıkların nasıl önlenebileceğini ya da daha iyi tedavi edilebileceğini araştırma konusunda ya ilgisiz kalıyorlar ya da çok az çaba gösteriyorlar... Bir iki yıl önce mezun olmuş çok yetenekli olmayan doktorlardan birkaçını şehirlerde bırakmalı, diğerlerinin tümünü köylük bölgelere göndermeliyiz...”

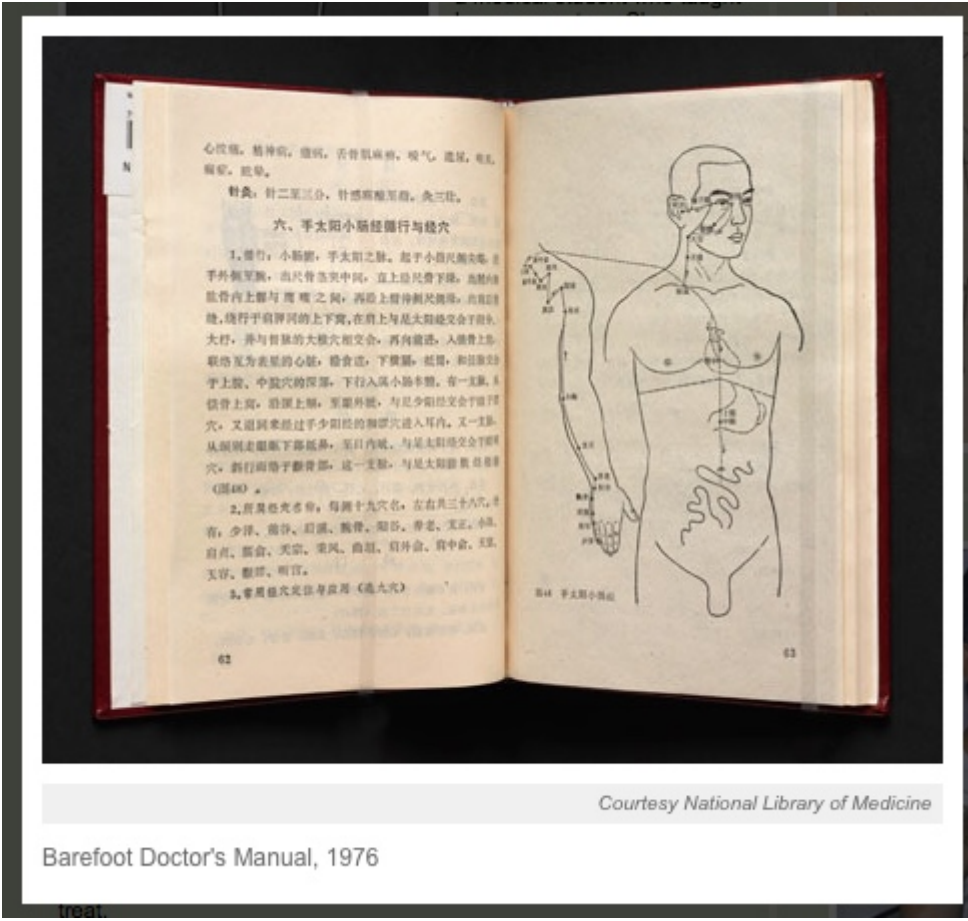
Mao’nun sağlık alanında da radikal bir dönüşümün gerekliliğine dikkat çektiği bu sözlerinde öne çıkan noktalardan biri de, tıbbi çalışmalarda ve bilimsel araştırmalarda negatif bir öncelikler

hiyerarşinin kurulmuş olması gerçeğidir ve bu negatif hiyerarşinin doğrudan sınıfsal bir yönü bulunmaktadır. Meta üretiminin halen devam ettiği, değer yasasının kısıtlansa da halen yürürlükte olduğu ve kademeli ücretlendirme sistemi ile kol emeği ile zihinsel emek arasında dönüştürülmeye çalışılan ayrımların geçerliliğini sürdürdüğü komünizme doğru yönelik bir geçiş evresi olarak yapılan sosyalist toplumda bilim alanı da diğer tüm alanlar gibi gerçekte eşitsizliklerin gölgesi altındadır. Mao'nun kaygıyla vurguladığı ve sosyalist blokta döneminin egemen gücü olarak Sovyet revizyonizminin de doğrudan izlediği bu “seçkin” politikalarla mücadelede inisiyatifi doğrudan toplumun en dinamik kesimi olan gençlere ve devrimin taşıyıcısı emekçi halk kitlelerine vermesi, aslında yeni bir dünyanın kurulması noktasında yeni kuşaklara verilen devrimci bir sorumluluk olarak da düşünülebilir. 1949 öncesindeki uzun süreli halk savaşı yılları ve Japon faşizmine karşı birleşik cephe evrelerinde henüz doğmamış ve bu dönemleri ancak aile büyüklerinden bilen yeni kuşaktan gençlik bu şekilde yeni bir devrimin özneleri olarak da tarih sahnesine çıkma şansını yakalayacaktır.

“Köylere Gidelim” Kampanyası

Bu sürecin başlangıcında Çin kırsalında coşku ile karşılanan önemli bir filmin etkisini belirtmek gerekir. “Chun Miao (Bahar Atışı)” isimli bu film kırsaldaki yetersiz sağlık hizmetlerini ve köylülerin hastalıklar karşısında yaşadıkları acıları bütün çıplaklığı ile gösterir. Filmde bunların yanı sıra hastane personelinin köylülere bürokratik ve zorba yaklaşımları da işlenmiştir.((Han, D., 2019. *“Kültür devrimi hakkında bilinmeyenler. Çin'in bir bölgesinde yaşam ve değişim”*, Y.D. Tan (Çev.), İstanbul: Umut Yayıncılık, s.170)) Kırsalın coşkusunu kısa süre içinde ülke çapında yayılacak “Köylere Gidelim” isimli büyük bir kampanya izleyecektir.

Büyük Proleter Kültür Devrimi döneminde Şanghaylı doktorların eğitimleri ile yetiştirilen Çiyangçen Halk Komünü'nden 28 kişilik ekip ilk hareketli sağlık ekibi olarak bilinmektedir.((Marksist-Leninist-Maoist Devrimci Araştırmalar Grubu ABD, *Çin Kültür Devrimi*, İstanbul: Patika Kitap, ss.114-115)) İlkeler şu şekilde belirlenmiştir: **“Halka hizmet etmek, hastalıkları önlemek, kafa-kol emeğini birleştirmek”**

Courtesy National Library of Medicine

Barefoot Doctor's Manual, 1976

Yalınayak doktor olmak için seçilen kişiler anatomi, bakteriyoloji, hastalık teşhisi, akupunktur, aile planlaması, anne ve bebek bakımı, sağlık personeli ekipmanları ile geleneksel ve Batı tıbbını öğrenirlerdi. Bunların hepsi yalınayak doktor el kitabı içinde yer alırdı.

Yalınayak doktor ekipleri gittikleri köylerde üretim birimleri içinde yer alıyor, zamanlarının yaklaşık üçte birini doğrudan üretim süreci içinde geçiriyorlardı. Doktorların teorik bilgileri kitlelerin günlük yaşamı ile birleştiriliyor ve bu sayede karşılıklı bir dönüşüm süreci yaşanıyordu. Genç doktorlar halkın gerçek yaşam koşullarını ve üretimin doğasını anlıyor, kendi kuramsal bilgilerini yeniden gözden geçiriyor ve en doğru yaklaşımlarla bu sentezi halka aktarmaya çalışıyorlardı. Kırsaldaki kitleler ise genelde önyargılı oldukları bu gençleri daha iyi kavlıyor, onların iyi niyetini görüyor ve kendilerini geliştirmeye yardımcı olmalarını zamanla daha olumlu karşılıyorlardı.

Çoğunlukla kentlerdeki komünlerde eğitilen bu gençler kendi geliştirdikleri projeleri ile (örneğin sivrisineklerin yumurtlamasını engelleyen bir proje geliştiren gençler) bu şekilde tıp fakültesine doğrudan yazılma hakkı elde ediyor ve daha ileri bir eğitim alıyorlardı.((*"New China's First-Quarter Century"*, Foreign Languages Press, 1975, ss.199-209))

Yalınayak doktorların yalnızca liseli genç sağlık eğitimcilerinden oluşan küçük gruplar olarak düşünülmemesi gerek. Bu genç ekipler yaklaşık 3-6 aylık bir eğitimin ardından kendilerini çok yönlü olarak geliştirerek kırsala gitmişlerdir. Belirtildiği gibi gittikleri üretim birimlerinde doğrudan üretim sürecinde yer almak, gerektiğinde böcek ilacı kullanmak, evlerin sıhhi şekilde yapılanmasını sağlamak, hastane/kentlerle koordinasyonu yürütmek, doğum yapan kadınlara destek olup sağlıklı davranışlar kazandırmak ve bebeklere bakmak gibi çok çeşitli sorumlulukları da bulunmaktadır. Dolayısıyla bu noktada, kırsaldaki insanların gerçek durumunu ve problemlerini yerli yerine oturtan ve bu çelişkilere nasıl müdahale ederek bunları dönüştürebileceği meselesine bilgi ve enerjisini veren, dönüşüm halindeki bir özneyi görebilmek gerekir. Bu sürecin çıktılarını yalnızca hesaplamalar, rakamlar, verimliliklerle açıklamak tek başına yeterli değildir ve sınırlı bir yaklaşımdır. Yalınayak doktorlar uygulamasını aynı zamanda komünist bir toplum doğrultusunda hakikat ile olduğu haliyle etkileşime geçerek yeni değerler ve yeni fikirler geliştiren bir öznenin mayalanma ve dönüşüm süreci olarak da düşünmek gerekir.

Değişimin Dinamikleri ve Yeni Modeller

Kültür Devrimi evresinde, yalınayak doktorların kentlerdeki karşılığı Kızıl Sağlık Ekipleri'ydi. Bu ekipler gerekli tıp ve sağlık eğitimini aldıktan sonra eğitimleriyle entegre bir şekilde fabrikalarda görev alıyor, işçilerle birlikte üretim sürecinde yer alıyor ve onlarla birlikte günlerini geçiriyorlardı. Temel işleyiş aynıydı, toplumun her alanında olduğu gibi proletaryanın da bilimsel bilgiye hızlı ve efektif şekilde ulaşmasını sağlamak ve eşitsizlikleri bu alanda da giderebilecek organizasyonları hayata geçirebilmeye yardımcı olmak.

Büyük Proleter Kültür Devrimi, tıp eğitiminin hantal, aşırı kuramsal ve pratiğin ihtiyaçlarını karşılamayan yapısını tamamen değiştirmiştir. Eğitim süresi 6 yıldan 3 yıla düşürülmüş, pratisyen hekimlik öne çıkarılmış ve müfredatlarda radikal değişiklikler yapılmıştır. Tıp fakültesi

mezunlarının artık büyük bir çoğunluğu kırsalda görev alıp yaşamını burada geçirmektedir. Üstelik eşitsizliklerin teşhiri ve dönüştürülmesi süreci içinde kırsalda görev almak şu an olduğu gibi zorla sürgün olarak değil, büyük bir toplumsal proje için başlı başına bir sorumluluk ve dönüşüm keyfi olarak öne çıkacaktır. Bu evrede, yalınayak doktorların uygulamalarında modern tıp kadar, geleneksel ve alternatif tıp da gündeme gelir. Pek çok hastalık veya semptom, üretimi ve maliyeti daha zahmetli olan modern ilaçlarla tedavi edilmek yerine, geleneksel uygulamalarla modern uygulamaların sentezi şeklinde kolaylıkla ele alınmış ve bu hastalıklara karşı yapıcı çözümler üretilmiştir.((Çin Kültür Devrimi, s. 116))

Yalınayak doktorlardan minimum 3-6 kişinin, çalışma yürüttüğü köyde kalması bu süreçte önemliydi. Bu en küçük ekibin belirli aralıklarda kentteki doktorlar tarafından eğitimleri geliştiriliyordu. 1976 yılına gelindiğinde Çin'in bütün köylerinde artık bir klinik ve köylülere sağlık hizmeti sağlayacak minimum 3 yalınayak doktor bulunmaktaydı.((Gao M, Han D, Qi H, 2018. "Sosyalist Çin'i Hatırlamak 1949-1976", O. Ülker (Çev.), İstanbul: Patika Kitap, ss. 88.)) Köylüler açısından tüm bu süreç son derece olumlu duyguları canlandırıyor, bu dayanışma ruhundan üreticiler de büyük keyif alıyordu. Shandong eyaletine bağlı Jimo beldesi ölçeğinde Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin etkilerini yüksek lisans tezinde ele alan Dong Pinghan, beldedeki durumu şu şekilde aktarır:

"Bu durum, Jimolu köylülerin o zamana kadar sahip oldukları en iyi sağlık sistemiydi ve köylülere önemli hizmetler ve gönül rahatlığı veriyordu. Jimo köylüleri için yalınayak doktorların değeri basit bir şekilde, aldıkları eğitim ile ölçülemezdi."((Kültür Devrimi Hakkında Bilinmeyenler, ss. 171))

Yalınayak Doktorları Karşı Devrim Dağıttı!

Yaklaşık on yıllık bir tarihi bulunan yalınayak doktorlar uygulaması, ortak bir temelde biraraya gelerek örgütlenmiş insan toplulukları tarihinin şüphesiz en ilgi çekici ve yaratıcı girişimlerinden biriydi. Bu uygulama Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin hedefleri ile doğrudan uyumlu ve bu doğrultuda ortaya çıkmış özgün bir deneyimdi. Kültür Devrimi, Mao Zedong'un ölümünü takip eden süreçte Mao'nun ardılı olan gerçek devrimcilerin karşı devrimciler tarafından hızla tutuklanmaları ve parti/ordu yönetiminde yapılan darbeyi takiben sona erdirildi. Kapitalist yolu

tutmuş revizyonistler, Kültür Devrimi'nin ne kadar kazanımı varsa hızla bunları yok etmeye ve halkın gözünde itibarsızlaştırmaya çalıştılar. Yalınayak doktorlar uygulamasına 1978 yılında son verildi. Deng Xiaoping'in reformları tarımdaki kolektifleri dağıttı ve izlenen yeni politikalar ile yalınayak doktorların geçimini sağlayan zemin de böylece ortadan kaldırılmış oldu. Yalınayak doktorlar bu süreçte ya mesleklerini bırakmak zorunda kaldılar ya da artık köylülerden hizmetleri karşılığında para alan doktorlara dönüştüler. Devlet özel muayenehaneleri teşvik ediyor ve köylülerin sosyal güvencelerini ellerinden alıyordu. Pek çok köylü neye uğradığını şaşırmişti. Yeniden ücretli hale gelen hizmetlerden dolayı birçoğu çocuklarını okuldan aldı veya çocuklarını kentlerde iş bulmaya veya bütün gün tarla işlerinde çalışmaya zorladı. Bununla birlikte kırsal nüfus içinde artan masrafların giderilmesi için suç eylemleri öne çıkmaya başlayacaktı.

Kapitalist-Emperyalist Sistem Mümkün Tek Sistem Değildir!

Bir tarihsel bağlamın ürünü olarak yapılan ve yukarıda detaylı şekilde açıklanmaya çalışılan yalınayak doktorlar uygulaması, geçmiş sosyalizm deneyimlerinin sahip çıkılması ve üzerine daha çok düşünülmesi gereken önemli girişimlerinden biridir. Sıklıkla karalanan ve görmezden gelinen, özellikle de bürokratik/totaliter bir devlet biçimi ile eşdeğer tutulan gerçek sosyalizm pratikleri, insanlığın ufkunu geliştirecek önemli atılımlarıyla daha çok araştırılmayı ve anlaşılmayı hak etmektedir. Bununla birlikte insanlığın eskisinden çok daha iyisini yapma sorumluluğu ve kabiliyeti bulunmaktadır. Komünizmin yeni sentezini geliştiren Bob Avakian, geçmiş komünist deneyimin bütün kazanımlarıyla birlikte önemli zayıflıklarını ve bilimsel yaklaşımla çelişen tali hatalarını kapsamlı bir şekilde analiz etmiş ve günümüzde gerçek bir devrimin ve yeni sosyalist bir toplumun canlı, uygulanabilir ve arzu edilebilir bir çerçevesini sunmuştur. Yeni komünizm kapitalist-emperyalist sistemin nasıl ortadan kaldırılabilceğini, bunun için gerekli olan kuramsal çerçeveyi ve somut stratejik düzlemi detaylı şekilde açıklamaktadır. İçinden geçilen bu kriz evresinde esas mesele bu sistemin ve her seferinde getirdiği bütün bu vahşetin olmadığı, bugünden kökten farklı yeni bir toplumun gerçekten nasıl kurulacağına odaklanmak ve gerçek bir devrim için artan sayıda insanın çelişiklere bu doğrultuda, yeni komünizmin bilimsel yöntem ve rehberliğinde müdahale edebilmesini sağlayabilmektir. Koronavirüs pandemisi, kapitalist-emperyalist sistemin insan ve toplum

düşmanı karakterini kısa sürede ve yoğun bir şekilde bir kez daha gözler önüne sermiş bulunuyor. Daha çok düşünmenin, daha derin düşünmenin, geçmişteki olumlu uygulama ve modellerin hangi zeminde nasıl mümkün olduğunu daha çok irdelemenin zorunlu olduğu günlerden geçiyoruz. Bu açıdan içinden geçtiğimiz şu günler kitlelerin çok temel ve kritik bir soruyu daha yüksek sesle sormasına vesile olabilir ve olmalıdır:

Bu sisteme, yaşanan bütün bu kayıtsızlıklara, acılara ve sistemin çözüm olarak sunduğu yeni çözümsüzlüklere gerçekten mecbur muyuz?((

Yeni komünizm takipçisi bir bilim insanı olan Ardea Skybreak, *Bilim ve Devrim* isimli röportajında kritik soruya yönelik şu önemli yanıtı verir:

*“Hepimiz bu kapitalist-emperyalist dünyada çok uzun zamandır yaşamaktayız, ve bugün hayatta olan bizler için, insan toplumlarının her zaman bu şekilde örgütlenmemiş olduğunu ve bu şekilde örgütlenmesi gerekmediğini hatırlamak veya düşünmek bazen zordur. **Kapitalizm-emperyalizm, bir insan topluluğunu örgütlemenin tek yolu değildir** ve bunun kesinlikle en iyi yol olmadığını kuvvetli bir şekilde savunuyorum. Ancak her durumda, tek yol bu değildir ve bu tespit, anlamaya ve üzerine düşünmeye değer bir şeydir.”*

Skybreak A., *“Bilim ve Devrim. Ardea Skybreak ile Röportaj”*. Kaynak için bkz:

[http://yenikomunizm.com/topluma-bilimsel-yaklasim-ve-dunyayi-degistirmek/\)\)](http://yenikomunizm.com/topluma-bilimsel-yaklasim-ve-dunyayi-degistirmek/)